

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
42

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-29-X

BRNO 2001

PŘEHLED VÝZKUMŮ 42 (2000)

- Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: infor@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz>
- Odpovědný redaktor: Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
- Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, Ph.D.,
PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Mgr. Richard Zatloukal, Miroslav Lukáš,
Alice Del Maschio
- Na titulním listě:
1. Výřez jihovýchodní části historického jádra města Brna z plánu z roku 1754 (Archiv města Brna, Sbíрка map a plánů K11).
Uložení Portos//D:/scanner/PV 2000/PV/Pvtif.tif
 2. Dvě středověká aquamanile ve tvaru beránka a koníčka, pocházející z odpadních jímek, odkrytých roku 2000 při výzkumu severozápadní části tzv. „Velkého Špalíčku“ v Brně (Dominikánská 3, 5, 7). Foto Karel Šabata, Museum města Brna.
- Tisk: BEKROS
- Náklad: 350 ks

© 2001 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

BRNO (k. ú. Kníničky, okr. Brno-město)

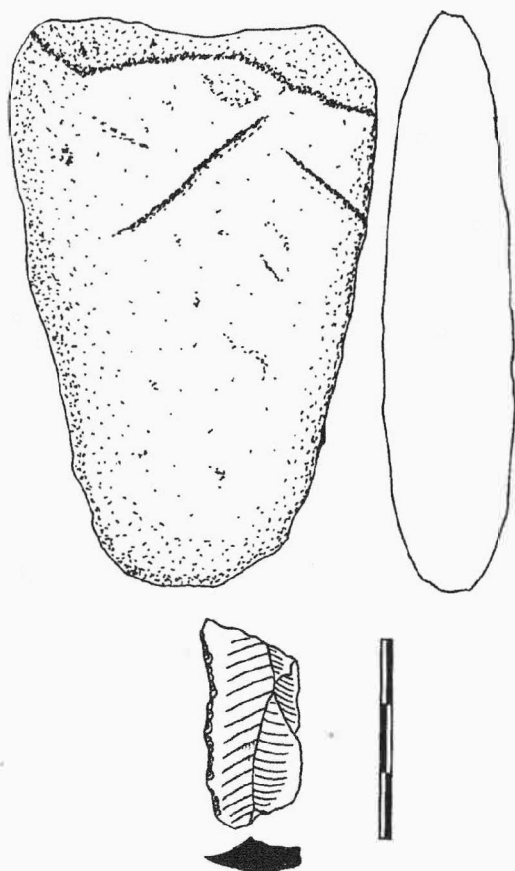
„U luhu“. Neolit (časný eneolit?). Sídliště. Povrchový průzkum. Uložení: MZM Brno (přír. č. Pa 3/2001).

Při zjišťovacím povrchovém průzkumu na stavbě rodinných domků v trati „U luhu“ v nadmořské výšce 264 m n.m. byla objevena nová neolitická, či časně eneolitická lokalita (ZM ČR 24-32-18, 1:10000, v okolí bodu 460 mm od Z s.č. a 111 mm od J s.č.). Sběrem bylo získáno 20 zlomků omleté, blíže nedatovatelné keramiky, dále 38 kusů štípané kamenné industrie (2 škrabadla, 4 jádra, 1 přelomená srpová čepelka) z rohovce typu Krumlovský les, variety II, 6 kusů broušené kamenné industrie (2 ploché sekerky, 2 polotovary, 2 vývrtky) ze zelené břidlice, přičemž jeden vývrtka je z dioritového porfyritu, 1 kus přepálené mazanice (obr. 1).

Martin Kuča, Petr Žákovský, FF MU Brno

Resumé:

Brno (Kataster Kníničky, Bez. Brno-město), „U luhu“. Neolithikum (Frühe Äneolithikum?). Siedlung. Terrainbegehung.

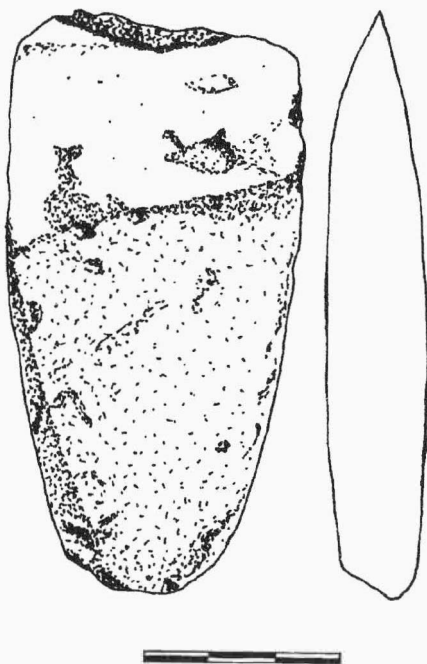

Obr. 2. Brno - Komín. Výběr kamenné industrie. Steinindustrie (Auswahl).

BRNO (k. ú. Komín, okr. Brno-město)

„Netopýrky“. Neolit. Ojedinelý nález. Povrchový průzkum. Uložení: MZM Brno (přír. č. Pa 8/2001).

Na poli 600 m severně (ZM ČSFR 24-32-19, 1:10000, v okolí bodu 140 mm od Z s.č. a 55 mm od J s.č.) od obce ve výše uvedené trati byly náhodně nalezeny kamenná kopytovitá sekerka vyrobená z dioritového porfyritu a lichoběžníková čepel se srpovým leskem z rohovce typu Krumlovský les variety I (obr. 2). V okolí nálezu nebyl objeven žádný doprovodný materiál. Artefakty nejspíše souvisejí se známou lokalitou s LnK v trati „Horní hony“.

Obr. 3. Brno - Komín. Kamenná sekerka. Steinaxt.

Extravilán obce. Neolit (eneolit?). Ojedinelý nález. Povrchový průzkum. Uložení: MZM Brno (přír. č. Pa 10/2001).

Pod Palackým vrchem na levém břehu Komínského potoka, 0,75 km SV od komínského kostela (ZM ČSFR 24-32-19, 1:10000, v okolí bodu 235 mm od Z s.č. a 7 mm od J s.č.) byla ve výkopu náhodně nalezena broušená sekerka (obr. 3). V okolí nálezu nebyl objeven žádný doprovodný materiál.

Martin Kuča, Petr Žákovský, FF MU Brno

Resumé:

Brno (Kataster Komín, Bez. Brno-město), „Netopýrky“. Neolithikum. Einzelfund. Terrainbegehung.

Brno (Kataster Komín, Bez. Brno-město), Extravillan der Gemeinde. Neolithikum (Äneolithikum?). Einzelfund. Terrainbegehung.

BRNO (k. ú. Žebětín, okr. Brno-město)

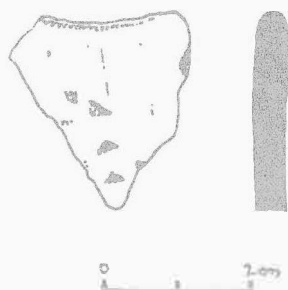
„Na Drdi“, S okraj obce. LnK, šárecký stupeň, MMK. Ojedinelý nález. Povrchový průzkum. Uložení: MZM Brno (přír. č. Pa 6/2001)

Systematickým povrchovým průzkumem byl mezi materiálem z LnK a MMK rozlišen okrajový stěp se třemi trojúhelníkovitými vpichy náležející šáreckému stupni (obr. 4). Jde o další novou lokalitu se šáreckým stupněm na Brněnsku (viz kap. Neolit, Rozdrojovice a Veverská Bitýška).

Martin Kuča, Petr Žákovský, FF MU Brno

Resumé:

Brno (Kataster Žebetín, Bez. Brno-město), „Na Drdi“, Nordrand der Gemeinde. LBK, Šárka-Stufe, MBK. Einzelfund. Terrainbegehung.

Obr. 4. Brno - Žebětín. Zlomek keramiky. Keramikfragment.

BŘEZNÍK (okr. Třebíč)

S okraj obce. MMK (starší stupeň). Sídliště. Povrchový průzkum.

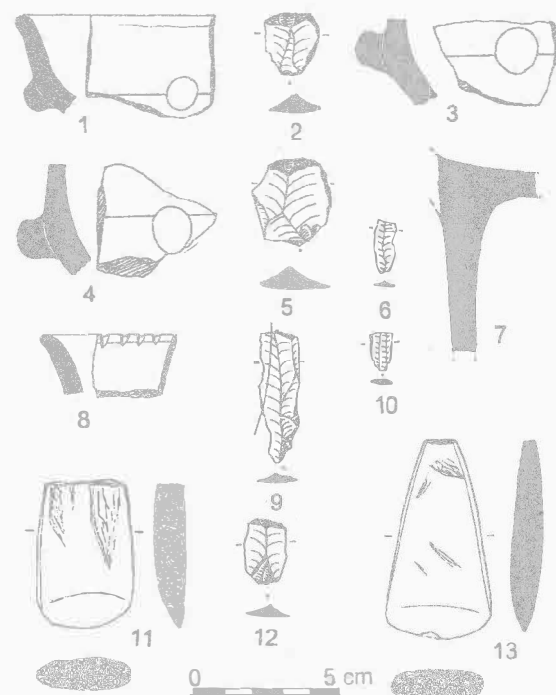
Při S okraji obce byla na sprašovém svahu obráceném k JV, po obou stranách polní cesty, zjištěna roku 1998 pravěká lokalita. Poloha lokality v ZM 1:10000, mapa 24-33-04 je v okolí bodu 50 mm Z s.č. a 155 mm J s.č. Nadmořská výška se pohybuje mezi 389-396 m n.m. Našlo se zde větší množství keramiky, štípané a broušené kamenné industrie, které dovolují datovat lokalitu do staršího stupně kultury s MMK. Ze stejného období se zde orbou porušuje větší počet zahloubených objektů. Na keramice jsou patrné svisle protažené a polokulovité výčnělky (obr. 5:1, 3-4) a dokonce i zbytky červenozluté malby. Jeden okraj nese na vnější straně řádku vrypů (obr. 5:8). Tvary nádob zastupují misky s lomenou výduť (obr. 5:1, 3-4), misky na nožce (obr. 5:7), tenkostěnné nádoby, hmcovité tvary a zlomek naběračky s tulejí. Mimo běžnou písčitou keramiku je pozoruhodné větší

množství keramiky ostřené silnou příměsí větších lupínků slídy (muskovitu). Broušená industrie je zastoupena dvěma exempláři sekerek ze zelené břidlice (obr. 5:11, 13), zlomek vrтанého nástroje pravděpodobně z arkózy, zlomek amfibolitu je snad z dalšího kusu broušené kamenné industrie. V surovinovém spektru štípané industrie (celkem 52 ks) byly zjištěny mimo převažující rohovec typu Krumlovský les variety I a II a přepálené sílexy v jednotlivých kusech i mikročepelky z obsidiánu (4 ks, obr. 5:6, 10), křišťálová jádérka (2 ks), úštěp z plazmy (1 ks), jihopolský silicit krakovsko-čenstochovské jury (3 ks) a jihopolský čokoládový silicit (3 ks). Typologicky uvádíme ve skladbě štípané kamenné industrie jádra, úštěpy, čepelky, čepelová (obr. 5:2, 12) i úštěpová (obr. 5:5) škrabadla, srpové kameny (obr. 5:9) a výrobní odpad. Jeden úštěpek rohovce KL je lehce patinovaný. Bifaciálně opracovaný srpový vrchlíkový úštěp z rohovce typu KL I může indikovat eneolitické osídlení. Pravděpodobně druhotně se na lokalitu dostaly sporadické nálezy zlomků mladohradištní tuhé keramiky.

Milan Vokáč, Martin Kuča, Luboš Prokeš, FF MU Brno

Resumé:

Březník (Bez. Třebíč), Nordrand der Gemeinde. MBK (ältere Phase). Siedlung. Terrainbegehung.

Obr. 5. Březník. Výběr materiálu MMK. Materialauswahl der MBK.